

Sekera, J. Děti z hliněné vesnice. ČS, Praha 1974.

Stancu, Z.: Cikánský tábor. Praha 1974.

Výzkumné zprávy, rukopisy, vzpomínky pamětníků

Davidová, E.: Cikánské (romské) etnikum v Ostravě I, II. Ekologická analýza a problém vývojových změn Cikánů-Romů v městském prostředí. Ostrava – Praha 1970.

Daniel, B.: Vzpomínky. (Pořídila N. Pavelčíková.) In: Životní příběhy ročníku 1924, č. 2. ÚSD AV ČR, Praha 1996, s. 19–24.

Daniel, R.: Housle a kůň. Rukopis, 185 s. (V osobním archivu autorky.)

Friš, J. a kol.: Cikáni ve starém Mostě. ÚHA a ONV Most 1975, 184 s.

Haišmann, T.: : K počátkům územních pohybů michalovských Romů do Kladna. In: Cikáni v průmyslovém městě, č. 1. Zpravodaj KSVIEF, ÚEF ČSAV, Praha 1988.

Haišmann, T. – Matějová, V.: Přehled dosavadních výzkumů k tématu „Cikáni v průmyslovém městě“ (problematika adaptace a asimilace). Zpravodaj KSVIEF, sv. 2, č. 1, Praha 1987.

Hladišová, M.: Současný stav romské populace v Uherském Brodě. Rkp. DP PedF UP, Olomouc, 2000.

John, V.: Souhrnná zpráva z terénního výzkumu romského obyvatelstva Vítkovic 1999. Projekt GAČR č. 409/99/0390.

John, V.: Socializace romské mládeže v Ostravě. Rkp. DP PedF OU, Ostrava 1998.

Rozhovor R. Černého s Rudolfem Holubem. Ostrava – Mar. Hory 3. 5. 2000.

Rozhovor s Janem Horváthem. Ostrava 21. 6. 1999.

Rozhovor s Rudolfem Fráterem. Ostrava – Mar. Hory 6. 7. 1995.

Rozhovor s manžely Kovaczovými. Bílovec 14. 7. 1999.

Rozhovor s romskými asistenty, setkání Hnutí R. Brno 6. 5. 1999.

Výzkumné zprávy z terénního výzkumu romského obyvatelstva na Ostravsku a na jižní Moravě, 1999. Projekt GAČR č. 409/99/0390.

Edice pramenů, statistiky

Jurová, A.: Rómska problematika 1945–1967. Dokumenty, 1.–4. část'. ÚSD AV ČR, Praha 1996.

Magyar statistikai közlemenyek. Budapest 1895.

Nečas, C.: Andr'oda taboris. Brno 1987.

Nečas, C.: Aušvicate hi kher báro. Brno 1992.

Prečan, V. a kol.: O postavení Cikánů (Romů) 1978 In: Charta 1977–1989. Scheinfeld – Bratislava 1990.

Sbírka zákonů RČS, roč. 1958. Praha 1959.

Seznam obcí s cikánským obyvatelstvem k 31. 12. 1968.

Literatura

(sborníky a kolektivní práce obsahující více studií jsou uváděny pod ústředním titulem)

Baumgarten, G.: Rakouská politika menšin 1945–1995. Příklad Romů. Rukopis MRK Brno (překlad přednášky), 12 s.

Bernasovský, I.: Biologické zvláštnosti Rómov. Bratislava 1976.

Bura, J.: Die unbewältigte Gegenwart. Zigeunerpolitik und alltäglichen Rassismus in der Bundesrepublik. Bremen 1984.

Cichý, M.: Cikánský internační tábor v Ústí nad Labem. In: Ústecký sborník historický 2000, s. 182–195.

1	Úvod	7
1.1	Obecné charakteristiky romského etnika	9
1.2	Struktura romského obyvatelstva českých zemí po roce 1945	18
2	Vývoj problematiky romského etnika českých zemích v letech 1945–1947	23
2.1	Návrat „nežádoucích“ sousedů	23
2.2	První vlny migrací ze Slovenska	25
3	Období vytváření komunistické koncepce „řešení cikánské otázky“	33
3.1	Hledání cest ke „zrovnoprávnění“ na počátku padesátých let	34
3.2	Obtížné hledání pracovních příležitostí a nového domova	36
3.2.1	Charakteristika výchozích a cílových podmínek migračních proudů	37
3.3	Pokusy o překonání problémů se vzděláváním	45
3.3.1	Vznik a vývoj „cikánských škol“ a výchovných středisek	46
3.3.2	Vzdělávání a „převýchova“ dospělých, role romských aktivistů	50
4	Zrod a realizace komunistické koncepce asimilace Romů	57
4.1	Zásady nové státní politiky vůči Romům	57
4.2	Zákon č. 74/1958 a následující soupis romského obyvatelstva	61
4.2.1	Povinná sedentarizace kočujících osob	62
4.2.2	Provádění soupisu kočovných a polokočovných Romů v únoru 1959	67
4.3	Správní reforma a narůstání nových problémů s evidencí a „převýchovou“ romského obyvatelstva	78
4.4	Krise státní politiky vůči Romům v první polovině šedesátých let	79
4.5	Organizovaný rozptyl romského obyvatelstva	86
4.6	Demografické přehledy a výzkumy romského obyvatelstva z přelomu šedesátých a sedmdesátých let	94
5	Pokus o emancipaci romského hnutí v letech 1969–1973	101
5.1	Krise asimilační politiky na přelomu šedesátých a sedmdesátých let	101
5.2	Vznik a působení Svazu Cikánů-Romů	104
5.3	Koncepce tzv. společenské a kulturní integrace romského obyvatelstva	110
5.3.1	Realizace „nové koncepce“ v praxi: mostecký Chánov	115

6	Otázka lidských práv a konečný krach komunistického režimu	123
6.1	Pohled z druhé strany: Mezinárodní romský kongres v Ženevě	123
6.1.1	Charta 77 a mezinárodní ohlas jejího dokumentu	124
6.2	Vzrůst zájmu o romskou kulturu, nové veřejné aktivity	126
6.3	Konec iluzí o komunistickém řešení „cikánské otázky“	127
7	Závěry	133
	Přílohy	138
	Soupis pramenů a literatury	165
	Seznam zkratek	170
	Jmenný rejstřík	171
	Resumé / Summary / Resümee	174
	Ediční poznámka	183
	4
	4.1
	4.2
	4.2.1
	4.2.2
	4.3
	4.4
	4.5
	4.6
	5
	5.1
	5.2
	5.3
	5.3.1